

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 507/2010-28

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 25. novembra 2010 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti P., spol. s r. o., B., zastúpenej advokátom JUDr. J. M., Advokátska kancelária, B., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, základného práva na rovnosť všetkých účastníkov konania zaručeného v čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 M Obdo 5/2008 z 12. augusta 2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti P., spol. s r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 20. novembra 2009 doručená sťažnosť spoločnosti P., spol. s r. o., B. (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie základného práva na súdnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na rovnosť všetkých účastníkov konania zaručeného v čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny, základného práva vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 M Obdo 5/2008 z 12. augusta 2009.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka bola ako navrhovateľka účastníčkou súdneho sporu proti S., B. (ďalej len „odporca“), o zaplatenie sumy 26 175 536,98 Sk spolu so 14 % úrokom z omeškania. Okresný súd Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) rozsudkom č. k. 28 Cb 361/2006-593 zo 14. mája 2007 zaviazal odporcu zaplatiť sťažovateľkou požadovanú sumu spolu s príslušenstvom.

Krajský súd v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 3 Cob 160/07-652 z 28. novembra 2007 rozsudok okresného súdu č. k. 28 Cb 361/2006-593 potvrdil.

Proti rozsudkom okresného súdu, ako aj krajského súdu podal generálny prokurátor Slovenskej republiky (ďalej len „generálny prokurátor“) 21. októbra 2008 pod č. k. VI/2 419/08-12 mimoriadne dovolanie. Generálny prokurátor na základe predmetného mimoriadneho dovolania navrhol zrušiť súdne rozhodnutia okresného súdu a krajského súdu a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie. Zároveň navrhol, aby najvyšší súd odložil vykonateľnosť mimoriadnym dovolaním napadnutých rozhodnutí okresného súdu a krajského súdu.

V súvislosti s podaným mimoriadnym dovolaním sťažovateľka v sťažnosti okrem iného uviedla: „... vo vyjadreniach sme predovšetkým namietali, že mimoriadne dovolanie bolo podané bez naplnenia zákonných podmienok na jeho podanie, čiastočne bolo podané oneskorene, čiastočne nad rozsah podaného podnetu účastníka konania, ako aj to, že inštitút mimoriadneho dovolania tak, ako je zakotvený v niektorých právnych poriadkoch európskych krajín vrátane Slovenska, je v zmysle konštantnej judikatúry ESĽP v rozpore s právom na spravodlivý proces v zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd...“ Sťažovateľka ďalej vo svojej sťažnosti uvádza: „Pripustením mimoriadneho dovolania najvyšší súd (či už rumunský alebo slovenský) zneváži, resp. urobí bezvýznamným celé predchádzajúce súdne konanie, ktoré riadne a v súlade s procesnými predpismi vyústilo do konečného, t. j. právoplatného a vykonateľného rozhodnutia. Takýto postup považuje ESĽP jednoznačne za porušenie práva na spravodlivý súdny proces... Na základe vyššie uvedených skutočností tak možno v súlade s judikatúrou ESĽP konštatovať, že súdne systémy vyznačujúce sa vyššie špecifikovaným typom mimoriadneho opravného prostriedku (mimoriadneho dovolania) sú, ako také, nezlučiteľné s princípom právnej istoty... a tým zároveň v rozpore s právom na spravodlivý proces.“

Najvyšší súd uznesením sp. zn. 2 M Obdo 5/2008 z 8. decembra 2008 odložil vykonateľnosť rozsudku okresného súdu č. k. 28 Cb 361/2006-593 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Cob 160/07-652 a následne uznesením sp. zn. 2 M Obdo 5/2008 z 12. augusta 2009 zrušil rozsudky okresného súdu a krajského súdu a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Vo vzťahu k rozhodnutiu najvyššieho súdu sťažovateľka okrem iného uvádza:

„Najvyšší súd SR zdôvodnil zrušenie mimoriadnym dovolaním napadnutých rozhodnutí okolnosťami, ktoré de facto vedú k potrebe znovu-prejednania sporu a vykonania ďalšieho dokazovania, nie však poukazom na závažné procesné vady.

... vyhovie tomuto mimoriadnemu dovolaniu Najvyšším súdom SR neakceptovateľne narušilo právnu istotu a stabilitu sťažovateľa bez toho, že by konečné rozhodnutie v spore bolo vynesené s porušením rovnakého práva SRo.

Uznesenie NS SR je vzhľadom na absenciu zákonných náležitostí nepreskúmateľné, čím takisto hrubo zasahuje do nášho práva na spravodlivý proces a ignorovanie nami

predložených argumentov zo strany NS SR zase porušuje zásadu rovnosti účastníkov konania v zmysle čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd, ako aj právo vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom v zmysle čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd.“

Podľa sťažovateľky napadnutým uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 2 M Obdo 5/2008 z 12. augusta 2009, ktorým došlo k zrušeniu rozsudku okresného súdu č. k. 28 Cb 361/2006-593 v spojení s rozsudkom krajského súdu č. k. 3 Cob 160/07-652 a vráteniu veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, bolo porušené jej základné právo na súdnu ochranu zaručené v čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, právo na spravodlivé súdne konanie zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a právo na rovnosť všetkých účastníkov konania zaručené v čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 37 ods. 3 listiny.

Vychádzajúc z uvedeného sťažovateľka žiadala, aby ústavný súd takto rozhodol:

„1. Základné právo P., spol. s r. o.,... domáhať sa svojho práva na nezávislom a nestrannom súde podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonávaným dôkazom podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd a práva vyplývajúceho z čl. 47 ods. 3 Ústavy SR a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1, čl. 2 ods. 2, čl. 141 ods. 1 a čl. 144 ods. 1 Ústavy SR uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 M Obdo 5/2008 zo dňa 12.8.2009 a postupom tohto súdu v konaní sp. zn. 2 M Obdo 5/2008 porušené bolo.

2. Zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 M Obdo 5/2008 zo dňa 12. 8. 2009.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný nahradiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí senátu bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľka namieta, že k porušeniu jej práv postupom a rozhodnutím najvyššieho súdu malo dôjsť v dôsledku:

- a) nesúladu zákonnej úpravy inštitútu mimoriadneho dovolania s čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru,
- b) nesplnenia podmienok na podanie mimoriadneho dovolania generálnym prokurátorom a
- c) nesplnenia podmienok na to, aby najvyšší súd mimoriadnemu dovolaniu vyhovel a ním napadnuté rozhodnutia zrušil.

Námietka nesúladu zákonnej úpravy inštitútu mimoriadneho dovolania s označenými článkami ústavy a dohovoru je tak podľa znenia čl. 127 ústavy a § 49 zákona o ústavnom súde, ako aj v zmysle ich ustáleného výkladu ústavným súdom nespôsobilá byť predmetom konania o sťažnosti sťažovateľky.

Námietka smerujúca voči faktu, že generálny prokurátor podal v danej veci mimoriadne dovolanie, by aj v prípade, ak by existovala akákoľvek vecná súvislosť medzi využitím procesného oprávnenia generálneho prokurátora zákonom ustanoveným spôsobom a v zákonom ustanovenom rozsahu na jednej strane a právom sťažovateľky na súdnu ochranu na strane druhej, nebola spôsobilá byť predmetom tohto konania, keďže petit sťažnosti smeruje výlučne voči napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu.

Pokiaľ ide o výhrady proti postupu a rozhodnutiu najvyššieho súdu, sťažovateľka v súhrne namieta, že vyhovenie podanému mimoriadnemu dovolaniu zasiahlo do jej práv na súdnu ochranu. Napriek rozsiahlemu popisu okolností, ktoré sa veci priamo či iba vzdialene týkajú, a napriek rozsiahlemu exkurzu do viac alebo menej súvisiacej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva sťažovateľka vôbec neuvádza, v čom konkrétne sa najvyšší súd vo svojom výklade príslušných hmotnoprávných a/alebo procesno-právných ustanovení dopustil zjavnej svojvôle. Práve zjavná arbitrárnosť skutkových zistení a/alebo právnych záverov, ktoré z takýchto zistení najvyšší súd odvodil, je však nevyhnutnou podmienkou na to, aby ústavný súd mohol v merite veci vôbec uplatniť svoju preskúmvaciu pôsobnosť.

Ústavný súd, ako to vyplýva z jeho ustálenej judikatúry, nie je zásadne oprávnený ani povinný preskúmvávať a posudzovať skutkové zistenia a právne názory všeobecných súdov,

ktoré pri výklade a uplatňovaní obyčajných zákonov vytvorili skutkový a právny základ ich rozhodnutí. Ústavný súd nepreskúmava, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav (napríklad IV. ÚS 252/04). Ústavnému súdu preto neprináleží rozhodovať o právach uplatňovaných prostredníctvom žalôb v občianskoprávných sporoch, resp. v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy posudzovať správnosť skutkových a právnych záverov všeobecných súdov týkajúcich sa sporných práv a povinností účastníkov súkromnoprávných vzťahov (III. ÚS 376/06). Vo všeobecnosti teda platí, že úlohou ústavného súdu nie je pôsobiť ako tzv. štvrtá inštancia a poskytovať účastníkom konania pred všeobecnými súdmi ochranu pred skutkovými a/alebo právnymi omylmi týchto súdov.

Sťažovateľka sa v podaní sústreďuje na dôvody svojho vecného nesúhlasu s tým, že (i) účastník konania pred všeobecným súdom využil svoje oprávnenie dať podnet na generálnu prokuratúru, že (ii) generálny prokurátor dospel k právnemu názoru, že je opodstatnené podať mimoriadne dovolanie, a že (iii) najvyšší súd dal generálnemu prokurátorovi v tomto zmysle za pravdu. Predmetom posúdenia zo strany ústavného súdu môže byť zo zrejmých dôvodov výlučne postup a rozhodnutie najvyššieho súdu, tak sa toho napokon v petite sťažnosti domáha aj sťažovateľka. Neuvádza však žiadne konkrétne argumenty na potvrdenie tézy, že sa najvyšší súd postupom v súlade s príslušnými ustanoveniami Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) dopustil výkladovej svojvôle. Práve naopak, sťažovateľka sama pripúšťa možnosť, že právne závery generálneho prokurátora, ako aj najvyššieho súdu môžu byť vecne správne (bod IV, s. 11 sťažnosti), tvrdí však, že nejde o závery, ktoré by mohli odôvodniť prelomenie princípu právnej istoty v konaní o opravnom prostriedku, akým je mimoriadne dovolanie generálneho prokurátora.

Sťažovateľka v tejto súvislosti uvádza, že jej právo na spravodlivý proces (ktoré namiesto správneho anglického označenia „due process of law“ nazýva „rule of law“, čo je v skutočnosti termín označujúci právny štát, resp. panstvo práva) malo byť porušené tým, že najvyšší súd vyhovel podanému mimoriadnemu dovolaniu „*napriek tomu, že neboli splnené procesné predpoklady na jeho podanie*“ (bod V, s. 11 sťažnosti). Na podporu tejto námietky sťažovateľka argumentuje výlučne postupom druhého účastníka konania v danom konaní,

teda okolnosťami, ktoré sú bez akéhokoľvek právneho významu pre splnenie procesných podmienok na podanie mimoriadneho dovolania. Tento opravný prostriedok je v dispozičnej sfére generálneho prokurátora ako najvyššieho predstaviteľa ústavou ustanoveného orgánu ochrany zákonnosti.

Jadrom sťažovateľkinej argumentácie je celkom zjavný nesúhlas so skutočnosťou, že generálny prokurátor našiel v postupe a rozhodnutiach všeobecných súdov (prvostupňového a odvolacieho) dôvody na podanie mimoriadneho dovolania a že najvyšší súd dospel k záveru o dôvodnosti tohto opravného prostriedku. Súčasťou práva na spravodlivý proces však nie je právo sťažovateľky na konkrétny výsledok konania orgánov aplikácie práva a bez označenia presvedčivých argumentov o zjavne svojvoľnom výklade a/alebo aplikácii procesných či hmotnoprávných noriem zo strany najvyššieho súdu jej sťažnosti zjavne chýba ústavná opodstatnenosť.

Právne relevantné námietky, ktorých prípadná opodstatnenosť by mohla založiť preskúmvaciu pôsobnosť ústavného súdu v merite veci, koncentruje sťažovateľka do tézy, že mimoriadne dovolanie bolo v časti oneskorene podané a to na tom právnom základe, že v časti, v ktorej druhý účastník konania rozhodnutie okresného súdu nenapádal, toto nadobudlo právoplatnosť ešte pred odvolacím konaním. Opodstatnenosť tejto námietky celkom priamo a jednoznačne vylučuje fakt, že predmetné prvostupňové rozhodnutie bolo napadnuté ako celok a druhý účastník sa domáhal jeho zrušenia v celku, nie v časti. Predmetom odvolacieho konania bolo prvostupňové rozhodnutie ako také a ani sama sťažovateľka nijako neusilovala o jeho výkon v časti, v ktorej malo byť podľa jej tvrdení právoplatným už v čase odvolacieho konania. Sťažovateľka v priebehu odvolacieho konania nijako nenaznačila, že časť veci považuje za právoplatne rozhodnutú, a zo spisu odvolacieho súdu je zrejmé, že tento konal o veci v celom jej skutkovom a právnom komplexe, nie o nejakom jej výseku. Ani v tejto časti svojich námietok teda sťažovateľka neuvádza nič, čo by ústavnému súdu umožňovalo uplatnenie jeho preskúmvacej pôsobnosti bez toho, aby nepostupoval ako opravná inštancia voči najvyššiemu súdu.

Osobitnou námietkou sťažovateľky je porušenie jej práv v dôsledku údajne nedostatočného odôvodnenia napadnutého uznesenia najvyššieho súdu. V tejto časti

sťažnosti však sťažovateľka skôr než absenciu dôvodov namieta obsah zdôvodnenia právnych záverov dovolacieho súdu, čo je námietka, ktorú je nepochybne potrebné zaradiť do rubriky vecného nesúhlasu s meritom napadnutého rozhodnutia, s ktorou už sa ústavný súd vysporiadal ako s námietkou zjavne neopodstatnenou, neposkytujúcou ústavnému súdu možnosť preskúmať vec v jej merite. Pokiaľ ide o absenciu dôvodov ako takú, sťažovateľka namieta fakt, že najvyšší súd v odôvodnení opomína jej vlastné stanovisko predložené v priebehu dovolacieho konania. Sama sťažovateľka však správne uvádza, že povinnosť konajúceho súdu spočíva v povinnosti dať vo svojom rozhodnutí „*odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany*“. Ústavná povinnosť najvyššieho súdu uviesť dôvody svojho rozhodnutia jednoducho nie je vymedzená *ratione personae* vo vzťahu k argumentom predloženým jednotlivými účastníkmi konania, ale je vymedzená *ratione materiae* vo vzťahu ku všetkým právne relevantným okolnostiam veci bez ohľadu na to, kto sa zohľadnenia týchto okolností domáha a v akom rozsahu. Sťažovateľka neuvádza jedinú významnú, právne a skutkovo relevantnú okolnosť, ktorou sa najvyšší súd opomenul zaoberať. Sťažovateľka uvádza, že najvyšší súd sa nevysporiadal s jej argumentáciou, resp. že spôsob, akým sa s relevantnými otázkami vysporiadal, nie je ústavne akceptovateľný, tieto výhrady sa však ústavnému súdu vo svetle rozsahu a štruktúry odôvodnenia napadnutého uznesenia javia ako neopodstatnené. Najvyšší súd v napadnutom rozhodnutí dostatočne podrobne rozoberá dôvody, na základe ktorých dospel k záveru o potrebe kasácie prvostupňového, ako aj odvolacieho rozhodnutia napadnutých generálnym prokurátorom a ku každému z týchto dôvodov uvádza príslušný zákonný základ. Skutočnosť, že sťažovateľka má na dané okolnosti iný názor, nijako neindikuje porušenie jej práva na súdnu ochranu v zmysle nároku na také súdne rozhodnutie, v ktorom sú uvedené zrozumiteľné odpovede na kľúčové skutkové a právne otázky.

Ústavný súd považuje v tejto veci za nie bezvýznamné, že napadnuté rozhodnutie najvyššieho súdu nie je rozhodnutím v merite veci, ktoré by túto definitívne uzatvorilo aj z hľadiska dokazovania, aj z hľadiska výkladu relevantnej hmotnoprávnej úpravy, ale je uznesením, v dôsledku ktorého sa vec vracia na konanie prvostupňovému súdu. Všetky argumenty, ktorými sťažovateľka podporuje svoj nárok, bude môcť v plnom rozsahu uplatniť v konaní, v ktorom sa o jej nároku meritórne rozhodne.

Ako už ústavný súd uviedol, nie je príslušný na preskúvanie skutkových zistení všeobecných súdov ani právnych záverov, ktoré z týchto zistení vyvodili. Jeho úlohou nie je naprávať prípadné omyly všeobecných súdov vo výklade a aplikácii zákonov, ale poskytovať ochranu pred ústavne neudržateľným spôsobom výkonu vecnej pôsobnosti súdov. Kauzálna príslušnosť ústavného súdu je preto daná práve a len vtedy, ak sú skutkové zistenia a/alebo právne závery všeobecného súdu postihnuté takou mierou svojvôle, aká presahuje hranice bežných vecných, argumentačných sporov týkajúcich sa správnej interpretácie a aplikácie platného práva. Žiadnu svojvôľu však ústavný súd v napadnutom rozhodnutí nenachádza; naopak, podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd podrobnou argumentáciou dospel k záverom, ktoré v ničom nejavia prekračovanie hranice jazykového, systematického a logického výkladu zákona. Ústavný súd nenašiel ústavne relevantný dôvod na to, aby spochybnil právne závery generálneho prokurátora a najvyššieho súdu, odôvodňujúce vrátenie veci prvostupňovému súdu, a z tohto dôvodu rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku rozhodnutia.

Porušenie svojho práva na spravodlivý proces vidí sťažovateľka aj v tom, že jej (resp. jej právnomu zástupcovi) podľa jej názoru bolo odňaté právo nazerať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a fotokópie. Sťažovateľka v tejto súvislosti vo svojej sťažnosti uviedla, že: „... *Svoju sťažnosť telefonicky niekoľkokrát urgoval, avšak do spisu mu nazrieť umožnené nebolo z dôvodu, že v ňom nič nové nie je. Skutočnosť, že si sťažovateľ potreboval ozrejmiť niektoré skutočnosti z predchádzajúceho konania, ostala nepovšimnutá.*“

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky. Do obsahu tohto základného práva možno zaradiť aj právo každého nazerať do súdneho spisu a robiť si z neho výpisy, odpisy a fotokópie alebo požiadať súd o vyhotovenie fotokópií za úhradu vecných nákladov. To neplatí, ak ide o zápisnicu o hlasovaní alebo listiny obsahujúce utajované skutočnosti, alebo chránené údaje podľa osobitných predpisov (§ 44 ods. 1 OSP).

Podľa § 6 ods. 1 prvej vety dohovoru má každý právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na skutočnosť, že v rámci svojej rozhodovacej činnosti už v minulosti vyslovil názor, že „Záležitosťou v zmysle tohto článku dohovoru treba rozumieť vec samú alebo veci, ktoré s takou vecou priamo súvisia, napríklad predbežné opatrenie. Takou záležitosťou nemôže byť jednotlivé, hocijako významné procesné oprávnenie účastníka konania. Účastník sa na súd neobracia so žiadosťou o ochranu jednotlivého procesného oprávnenia, ale vždy o ochranu svojho občianskeho práva, ktoré musí mať materiálnu povahu alebo procesnú povahu s materiálnym dopadom na právne postavenie účastníka, napríklad trovy konania, exekučné spory o prípustnosť exekúcie a podobne.“ (napr. IV. ÚS 202/03).

V citovanom rozhodnutí ústavný súd vyjadril svoj názor, že „Stabilný a logický výklad tohto ustanovenia vylučuje, aby účastníci a zástupcovia boli zásadným spôsobom obmedzení v práve robiť si odpisy. Rovnako by však bolo nelogické a v rozpore s účelom takého oprávnenia účastníka konania a jeho zástupcu, aby tak mohli urobiť bez súhlasu predsedu senátu, ktorý jediný je oprávnený posúdiť, či niet zákonnej prekážky na to, aby sa určitý odpis zo spisu urobil, napríklad či účastník a jeho zástupca nemienia urobiť odpis z pripojeného spisu, v ktorom už účastník nie je účastníkom konania, z časti spisu, ktorá má povahu utajovanej skutočnosti, a podobne. Napokon, iba predseda senátu je oprávnený posúdiť aj to, či ide vôbec o účastníka, ak sa osoba odvoláva na svoje postavenie účastníka podľa § 94 ods. 1 OSP, pričom nebola ešte do konania pribraná uznesením súdu. Preto ústavne súladným výkladom § 44 ods. 1 OSP najmä so zreteľom na obsah základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je taký výklad, podľa ktorého aj účastník a jeho zástupca si môžu urobiť odpis zo spisu len na základe súhlasu predsedu senátu, ktorý je vo veci zákonným sudcom.“

Ústavný súd v predmetnej veci teda zastáva názor, že skutočnosť, že sťažovateľke nebolo umožnené nazretie do spisu na najvyššom súde, je potrebné považovať za

jednorazové pochybenie, ktorému však nie je možné pripísať ústavný rozmer. Predmetné pochybenie, resp. jeho prípadná neexistencia (a teda umožnenie nazretia do súdneho spisu) podľa názoru ústavného súdu nebolo, aj vzhľadom na povahu mimoriadneho dovolania, spôsobilé ovplyvniť rozhodnutie najvyššieho súdu ani žiadnym relevantným spôsobom porušiť práva, ktoré sťažovateľka namieta. Predmetné práva, ktorých porušenie sťažovateľka namieta, tvoria súčasť široko chápaného práva na spravodlivý súdny proces, ktorého rešpektovanie alebo porušenie možno v zásade posúdiť len vo vzťahu k celému súdnemu konaniu.

Ústavný súd vzhľadom na uvedené skutočnosti zastáva názor, že neumožnenie nazretia do spisu by bolo spôsobilé porušiť práva sťažovateľky iba v prípade, ak by bolo spojené s konkrétnym relevantným nepriaznivým dôsledkom pre sťažovateľku a zároveň by sa tento negatívny dôsledok musel vzťahovať na výsledok konania. K uvedeným skutočnostiam postupom najvyššieho súdu nedošlo.

Keďže ústavný súd v rámci tejto časti sťažnosti nezistil príčinnú súvislosť medzi postupom najvyššieho súdu a sťažovateľku namietaným porušením základného práva na spravodlivý proces, sťažnosť aj v tejto časti odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 25. novembra 2010